

Hvordan finne kunnskap om akuttpsykiatri?

Akuttnettverket, Gardermoen 30.april 2013

Monica Stolt Pedersen

Forskningsbibliotekar

Sykehuset Innlandet HF

Avdeling for kunnskapsstøtte/Bibliotek tjenesten

E-post: monica.stolt.pedersen@sykehuset-innlandet.no

AGENDA

- Kunnskapsgrunnlag for god praksis
- Fra spørsmål til svar
- Hvor søker vi
- Helsebiblioteket
- Kritisk vurdering
- 5 snarveger til kunnskap
- Spørsmål

Kunnskapsgrunnlag for god praksis

Kunnskapsgrunnlag for god praksis

- 30-45% av pasientene får ikke behandling ihht til vitenskapelig dokumentasjon
Schuster MA. Milbank Q. 1998
- 54,9% får anbefalt behandling
McGlynn EA. N Engl J Med. 2003
- 20-25% av all behandling er unødvendig eller kan være skadelig
Grol R. 2001

Forskning-praksis gap

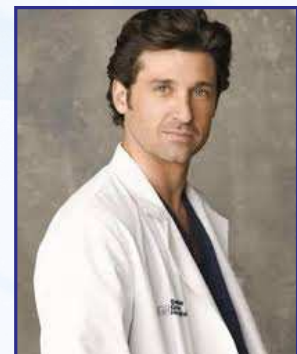
Kunnskapsgrunnlag for god praksis

Økende krav til dokumentert behandling

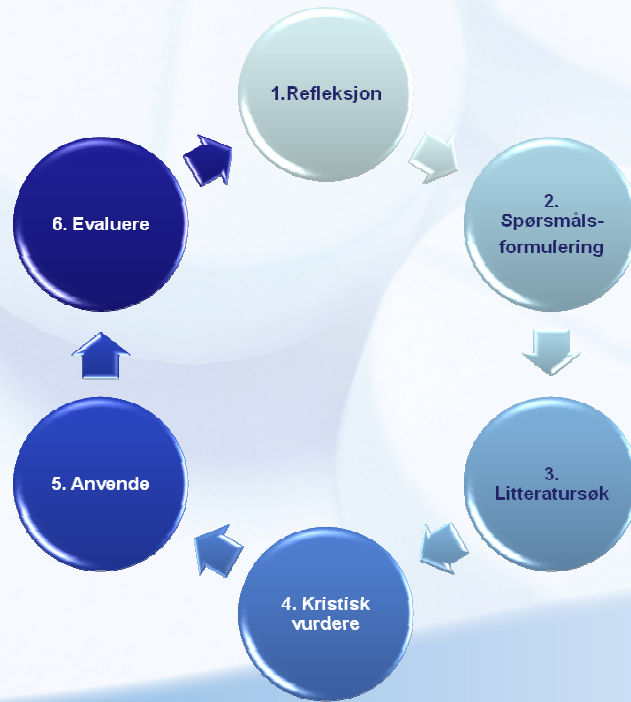
- **Juridisk**
 - ansvar for å drive i pakt med beste praksis
- **Kulturelt**
 - krav om eksplisitte og transparente beslutninger
- **Økonomisk**
 - innsparinger og kost-nytte betrakninger
- **Sosialt**
 - mer myndig og tydelig pasientrolle

Kunnskapsgrunnlag for god praksis

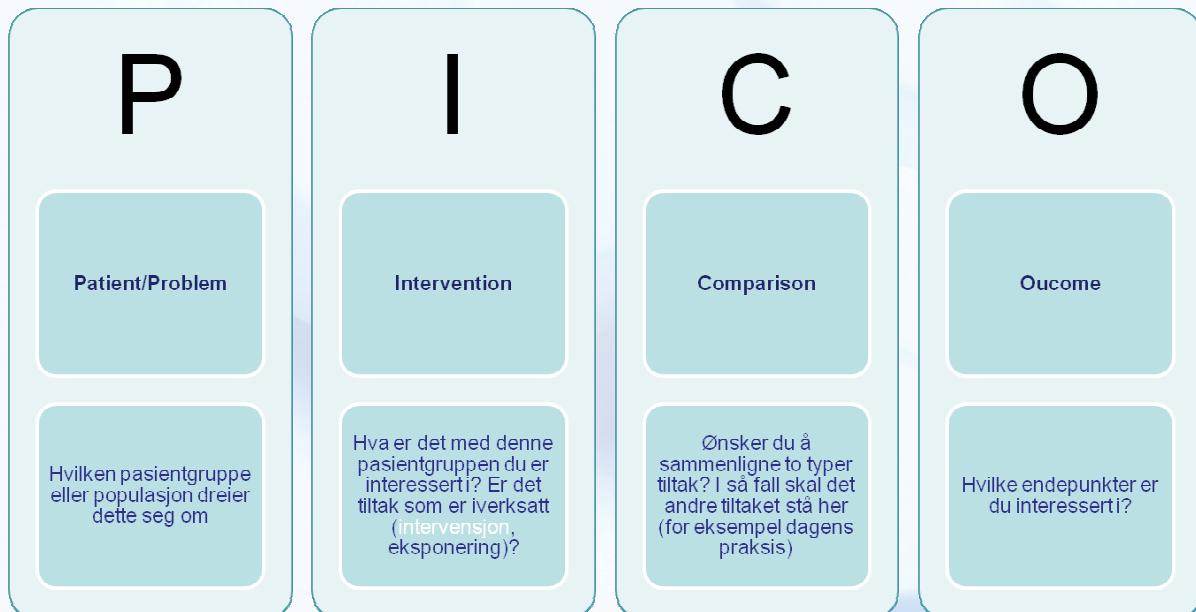
- Det stilles nye kliniske spørsmål hele tiden...
- ...men bare 1 av 3 forfølges
- Vanligste kunnskapskilder er kolleger og bøker
Green ML. Am J Med. 2000
- For spørsmål forfulgt: < 2 minutter før man ga opp å finne svar
Ely JW. BMJ 1999

Fra spørsmål til svar

Fra spørsmål til svar

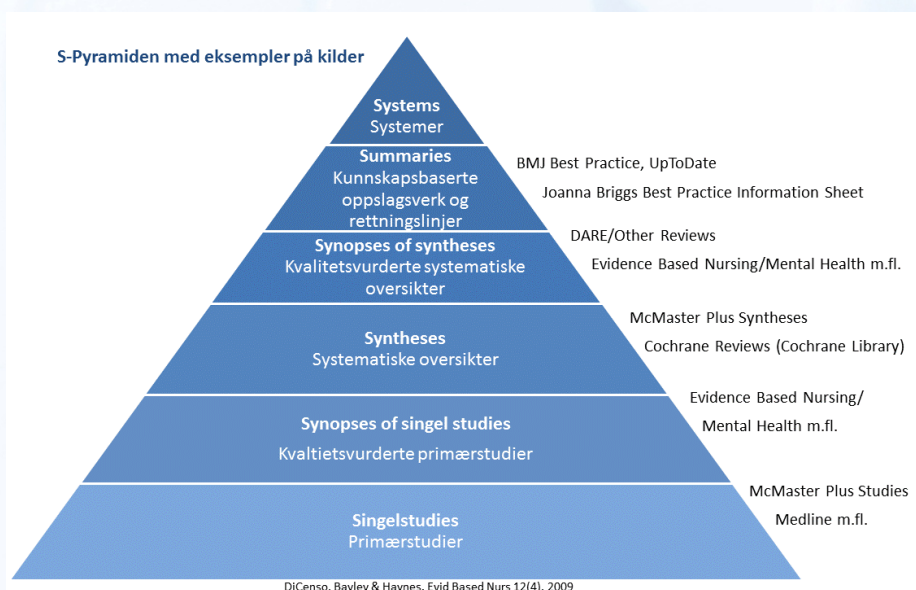

Hvor søker vi

- **Åpen web**
Det som er tilgjengelig på nettet
Tilgjengelig for alle
- **Skjult web (dybden)**
Det som er tilgjengelig via nettet
For eksempel det som helseforetakene abonnerer på og Helsebiblioteket

Hvor søker vi

Helsebiblioteket

Tilgang fra Sykehuset Innlandet HF

helsebiblioteket.no

Logg inn | Ny bruker
 Kontakt oss
 Om - About
 Hjelp

Helsebiblioteket | Retningslinjer | Oppsummert forskning | Tidsskrifter | Databaser | Pasientinformasjon | Verktøy | Fagprosedyrer

Emner

- Akuttmedisin
- Allmennmedisin
- Anestesi
- Barn og ungdom
- Blod
- Eldre
- Endokrinologi med diabetes
- Ernæring
- Fengselsheelse
- Forgiftninger
- Fysio- og ergoterapi
- Gynekologi - obstetikk
- Habilitering og rehabilitering
- Hjerte og kar
- Hud
- Infeksjon
- Kreft
- Kvalitetsforbedring
- Laboratoriemedisin
- Legemidler
- Luftveier
- Mage og tarm
- Muskel og skjelett
- Neurologi
- Nyrer og urinveier
- Psykisk helse
- Radiologi og nukleærmedisin
- Samfunnsmedisin og trikkeløse

GRATIS TIDSSKRIFTER I HELSEBIBLIOTEKET

Evidence-Based Mental Health
 Gå til tidsskriftet »

Tidsskrifter

Velg emne

- Annals of Internal Medicine
- BMJ
- JAMA
- The Lancet
- The New England Journal of Medicine
- Norske/skandinaviske tidsskrifter
- Alle tidsskrifter

REFERANSEDATABASER

Databaser

Velg database

Søk i databaser for å finne mange artikler.

- PubMed – fulltekst
- Lexicomp med Martindale
- Alle databaser

RESSURSER OG VERKTØY

Nyttige nettsider

Velg nettside

Helsebiblioteket.no

- Gratis tilgang til oppdatert fagkunnskap
- Offentlig finansiert nettsted
- Redaksjonelt uavhengig

Ansvarlig redaktør:
 Professor dr.med. Magne Nylen

McMaster PLUS

Pyramidesøk

Færre treff og bedre svar

Pyramidesøk

Studier

Varsling om nye kvalitetsvurderte studier

Påmelding

Om McMaster PLUS

Fagprosedyrer

Oppdaterte og

Oppslagsverk
 Raske svar på spørsmål i pasientmøtet.

- BMJ Best Practice
- UpToDate
- Legevakhåndboken
- Telefonråd
- Felleskatalogen
- Flere oppslagsverk

RETNINGSLINJER OG BEHANDLINGSANBEFALINGER

Retningslinjer

Velg emne

Råd og anbefalinger om diagnostikk og behandling av medisinske tilstander.

- Alle retningslinjer og veiledere

HVA SIER FORSKNINGEN?

Oppsummert forskning

All forskning om et emne samlet, vurdert og oppsummert.

- Cochrane Library
- Flere kunnsapsversikler

KUNNSKAPSTIPS

Helsebiblioteket på eHealth Week 2013

Helsebiblioteket

Tilgang fra Sykehuset Innlandet HF

helsebiblioteket.no

Logg inn | Ny bruker
 Kontakt oss
 Om - About
 Hjelp

Helsebiblioteket | Retningslinjer | Oppsummert forskning | Tidsskrifter | Databaser | Pasientinformasjon | Verktøy | Fagprosedyrer

Helsebiblioteket.no » Psykisk helse

Psykisk helse | **Emnebibliotek psykisk helse**

ADHD

Akuttpsykiatri

Alderspsykiatri

Angst

Barn og ungdom

Depresjon og mani

Diagnostikk og utredning

DPS

Frykninger og innvandring

Kjønn og seksualitet

Kropp og sinn

Personeffektivitet

Psykisk helsearbeid

Psykisk utviklingshemning

Psykoterapi

Rus og avhengighet

Schizofreni og psykose

Selvmord og selvskaide

Spiseforstyrrelser

Søvnforstyrrelser

Traumet, stress, overgrep

Valdsrisiko og kriminalitet

Felles

Tidsskrifter

- De største tidsskriftene
- Norske og skandinaviske
- PsycARTICLES
- Alle tidsskrifter

Oppsummert forskning

- Barn
- Schizofreni
- Clinical Evidence på norsk
- All oppsummert forskning

Databaser

- PubMed – fulltekst
- PsycINFO
- EMBASE
- Alle databaser

AKTUELT

Her finner du fagprosedyrer for å avdekke

Retningslinjer

- Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern
- Psykisk helsearbeid for voksne i kommunene
- Alle retningslinjer

Pasientinformasjon

- Helsenorge - psykisk helse
- Felleskatalogen - pasientutgave
- Forenninger
- All pasientinformasjon

Lover og forskrifter

- Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)
- Alle lover og forskrifter

Skåringsverktøy

- GAF
- MADRS (netter)
- M.I.N.I.
- Måleegenskaper
- Alle skåringsverktøy

Oppslagsverk

- BMJ Best Practice - psykiatri
- UpToDate - psykiatri
- Clinical Evidence - psykiatri
- Alle oppslagsverk

Blanketter

- Hervisnings skjema til BUP - (Hervisning BUP)
- Hervisning til spesialist
- Seknad om godkjenningsskrift
- Alle blanketter

Om emnebiblioteket

- Orte stille spørsmål
- Bill kjent med sidene
- Hvem er vi?
- Bill med og bidra!
- Gi tilbakemelding!
- Bidra til nettsidekontroll

Nyheter

- Spørsmål og svar
- Ukens tips
- PsyKNytt
- Nyhetsarkiv

Psykisk helse redaktør

Dystein Eiring
 Spesialist i psykiatri
 Sykehuset Innlandet

Ta kontakt | Les mer

Archives of General Psychiatry

- FKBP5 and Attention Bias for Threat Associations With Hippocampal Function and Shape
- FKBP5 and Attention Bias for Threat
- About This Journal
- Adult Psychiatric Outcomes of Bullying and Being Bullied by Peers in Childhood and

Helsebiblioteket

Valg av databaser

Type spørsmål	Database	Type forskning
Effektspørsmål	Cochrane Library DARE & HTA Cochrane Central	Systematiske oversikter Kontrollerte studier
Andre spørsmål (diagnose, etiologi, prognose, kvalitativ forskning)	PubMed Clinical Queries EMBASE Cinahl AMED PsycINFO	Primærstudier, systematiske og usystematiske oversikter

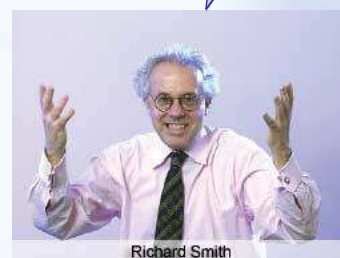
Tabell 1: «Evidence-Based answers to clinical questions for busy clinicians» (9)

Valg av databaser

Medline (NLM)

- Verdens største database innen helsefag og biomedisinsk forskning
- Medisin, sykepleie, odontologi, veterinærmedisin og biologi ++
- 25 mill.+ referanser
- 5.000 tidsskrifter

America's two
greatest gifts to
the world are
jazz and
Medline

Richard Smith
Editor BMJ

Valg av databaser

PsycINFO (APA)

- Atferdsfag og mental helse (psykologi, medisin, pedagogikk, sosialarbeid, jus, kriminologi, samfunnsvit., organisasjonslære og atferdsfag, nevrovitenskap)
- Tidsskriftart, bokkap, bøker, avhandlinger, rapporter
- 3,4 mill. referanser
- Noe overlapp med Medline

Valg av databaser

The Cochrane Library

- Flere databaser
- 5000 Cochrane Reviews in Cochrane Database of Systematic Reviews
- RCTer, men også mye annet

"Our vision is that healthcare decision-making throughout the world will be informed by high-quality, timely research evidence."

Søketeknikker – noen råd

Gjør en ting om gangen

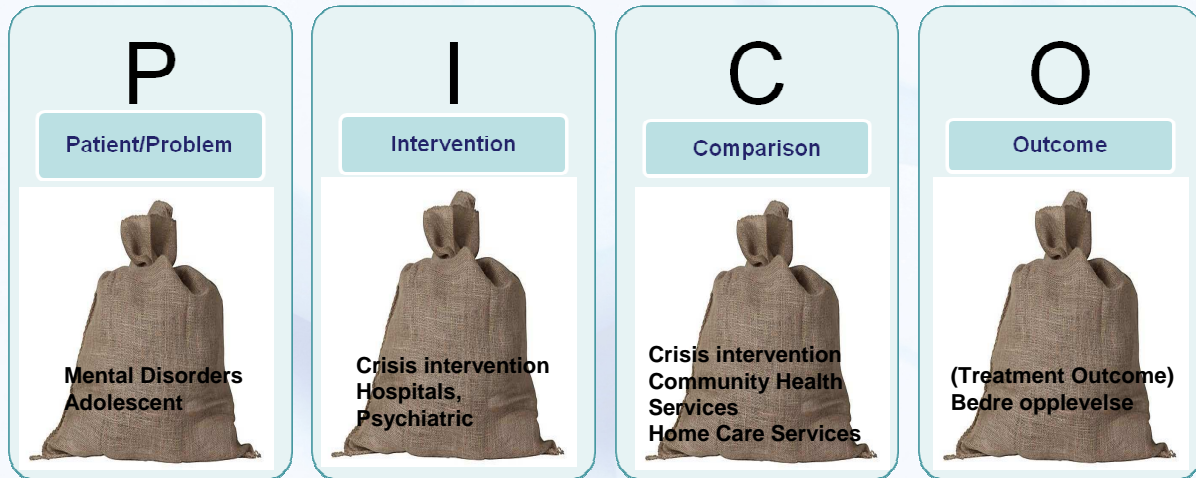
- En og en database
- Et og et begrep
- Samle i "sekker" – PICO
- Skjermen gir mye info

The screenshot shows the OvidSP search interface. At the top, it says 'Wolters Kluwer Health' and 'OvidSP'. Below that, there's a 'Search History' table with three entries:

#	Searches	Results	Search Type	Actions
1	exp Crisis Intervention?	5866	Advanced	Display More >
2	Crisis Intervention?	2828	Advanced	Display More >
3	crisis intervention.mp. [exp=title, abstract, heading word, table of contents, key concepts, original title, tests & measures]	5187	Advanced	Display More >

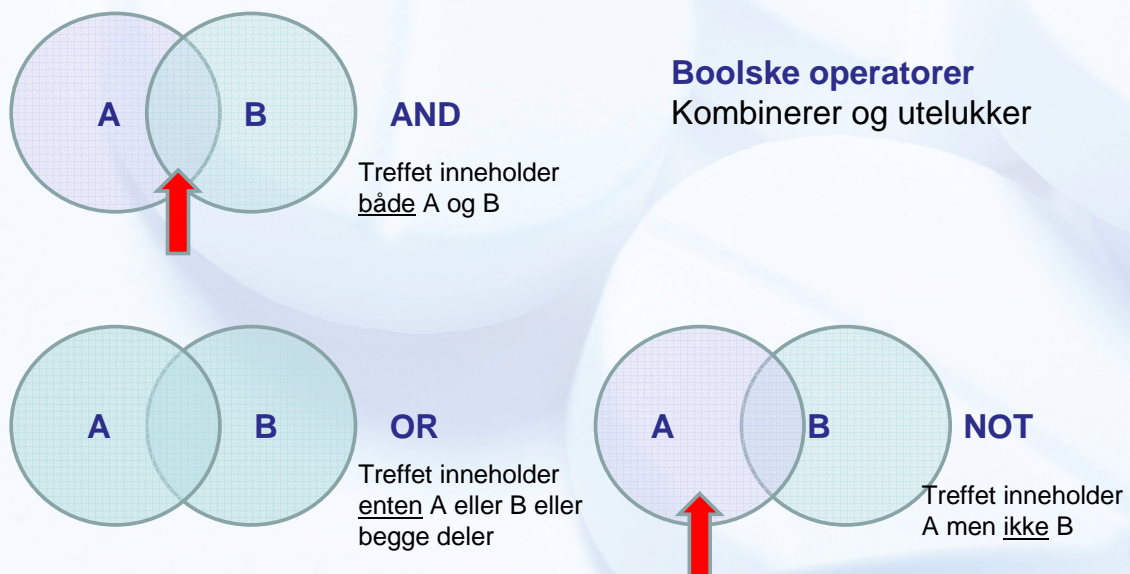
Below the table, there are search options: 'Basic Search', 'Find Citation', 'Search Tools', 'Search Fields', 'Advanced Search', and 'Multi-Field Search'. The 'Advanced Search' option is selected. There's a search box with 'keyword' selected and a 'Search' button. Below that, there are 'Results Tools' and 'Search Information' sections. The 'Search Information' section shows 'You searched: crisis intervention.mp. [exp=title, abstract, heading' and a list of results starting with '1. Development and evaluation of an offshore oil and gas Emergency Response Focus Board. [References].'. There are options for 'Abstract Reference' and 'Complete Reference'.

Søketeknikker – noen råd

- Emneord vs. Tekstord
- Finn gode engelske termer
- Bruk sentrale kjente artikler til hjelp i ordjakten
- Databasen SveMed+ har nordisk stoff og bruker MeSH

Søketeknikker – noen råd

Kritisk vurdering

- Vurdere gyldigheten av metode og studiekontekst
- Bruk sjekklister
- Statistikk kan hjelpe oss med å skille mellom virkelige sammenhenger og sammenhenger som skyldes tilfeldigheter

Kritisk vurdering

Kjernespørsmål	Kunnskap	Foretrukket studiedesign
Hvor mange har et helseproblem?	Prevalens – forekomst	Tverrsnittstudie
Hvorfor får noen dette problemet, mens andre holder seg friske?	Årsak – etiologi	Kohortstudie Kasus-kontroll studie
Hvordan kan vi avgjøre om noen har dette problemet?	Diagnostikk	Tverrsnittstudie (med referansestandard)
Hva kan vi gjøre for å forebygge eller behandle problemet?	Effekt av tiltak	Randomisert kontrollert studie (RCT)
Hvordan går det med den som har problemet?	Prognose – sykdomsforløp	Kohortstudie
Hvordan oppleves det? Hva er det som gjør at det virker?	Erfaringer og holdninger	Kvalitative metoder

5 snarveger til kunnskap

Akutt delirium (forvirring) hos eldre

Delirium kalles også akutt forvirring. Tilstanden innebærer en nedsatt hjernefunksjon, kjennetegnet ved forvirring, desorientering og urolighet. Symptomene utvikler seg over kort tid og forløpet er svingende. Ofte er infeksjon eller av medisiner. Pasienter over 65 år har størst risiko for å utvikle delirium.

Behandlingsplandokumenter

Behandlingsplandokumenter

Risiko for skade – relatert til fare for utvikling av intrakranielt trykk pga. commotio cerebri

Informasjon til pasient og pårørende

Pasientforløp

Risikofaktorer Forebygging → Symptomer og tegn → Henvisning → Utredning → Behandling → Oppfølging

Dokumentasjon

Kunnskap: verktøy og prosedyrer | Ordre og forskrifter | Litteratur og kunnskapsgrunnlag | Mandatrapport | Følg klager/tilbakemeldinger

Kunnskapsbaserte

- Fagprosedyrer
- Behandlingslinjer
- Veidende behandlingsplaner

Litteratursøk

Allerede utførte

5 snarveger til kunnskap

Kunnskapsbaserte retningslinjer

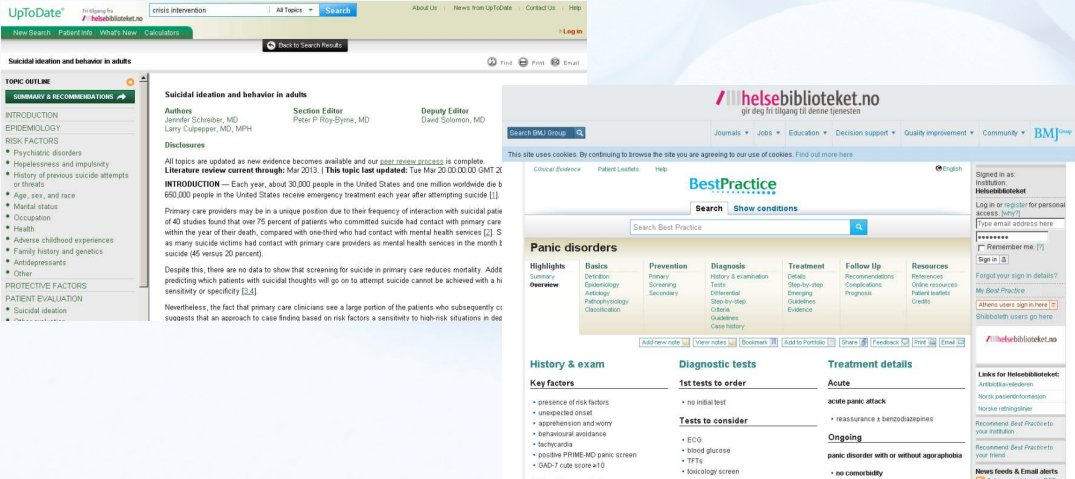
- Bygger bro mellom klinikk og forskning
- NB! Må kvalitetsvurderes noen steder
- Bruk Helsebiblioteket, G-I-N, National Guideline Clearinghouse og NICE

5 snarveger til kunnskap

Snarveg 3

Kunnskapsbaserte oppslagsverk

The image shows two screenshots of medical databases. The left screenshot is from UpToDate, displaying search results for 'Suicidal ideation and behavior in adults'. It includes a topic outline, authors (Jennifer Schreiber, MD, Lary Cuijper, MD, MPH), and a summary of the literature review. The right screenshot is from Helsebiblioteket.no, showing search results for 'Panic disorders'. It features a search bar, a table of contents with sections like 'History & exam', 'Diagnostic tests', and 'Treatment details', and a sidebar with navigation options.

HELSE SØR-ØST

5 snarveger til kunnskap

Snarveg 4

Kunnskapsbaserte systematiske oversikter

- Velger kun et tema
- Søker systematisk etter relevant forskning
- Vurderer kvaliteten
- Oppsummerer
- OBS! Cochrane Reviews og DARE (other reviews)

THE COCHRANE LIBRARY

Independent high-quality evidence for health care decision making

HELSE SØR-ØST

5 snarveger til kunnskap

Snarveg 5

Kvalitetsvurderte studier

- Kaster 90% pga lav kvalitet
- Mange jobber med å kvalitetsvurdere artikler
- Fritt tilgjengelig kunnskap fra McMasterPLUS

Lykke til!

 HOUSE